

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา อันเนื่องมาจากนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญหลายฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษา และเข้าไปมีส่วนร่วมจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่าการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีสิทธิจัดการศึกษา ระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการรวมทั้งให้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประสานส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐาน โดยกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ได้แก่ เทศบาลเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และกรุงเทพมหานคร ให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาและมีการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อมและความต้องการภายในท้องถิ่น และพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 - 2559 เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพคนในท้องถิ่นให้มีคุณลักษณะที่สามารถบูรณาการวิถีชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสังคมและประเทศชาติตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ภารกิจการจัดการศึกษาท้องถิ่น โดยเฉพาะการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความพร้อมแก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาและมีความพร้อมในการเข้ารับ

การศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศได้พยายามปฏิบัติภารกิจด้านการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตนเอง ภารกิจการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลายแห่งยังมีความพร้อมไม่แตกต่างกันมากนัก สภาพปัญหาที่พบยังเป็นปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของผู้บริหาร และจากสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ทราบบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของตนเอง ทำให้ขาดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาและอำนาจการตัดสินใจส่วนใหญ่อยู่ที่ผู้บริหารท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549 : 18)

ตามพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 อำนาจการดูแล “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” ได้ถ่ายโอนมายังท้องถิ่น จึงทำให้ท้องถิ่นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามเทศบัญญัติและเทศบาลตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542 บัญญัติให้สภาเทศบาลตำบลและเทศบาลตำบล ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีหน้าที่ในการสนับสนุนและจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรา 67 (5) ที่ระบุว่า “เทศบาลตำบล มีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และ (6) ระบุให้เทศบาลตำบลมีหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนาเด็กซึ่งถือว่าการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาเด็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการสนับสนุน” (พิณสุดา สิริขันธ์ศรี และ สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. 2541 : 92) ในการดูแลศูนย์พัฒนาเด็กไม่ได้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจในท้องถิ่นเท่านั้น หากยังหมายถึงทุกคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่หรือแม่กระทั่ง “วัด” ที่จะต้องร่วมกันสนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ ตามแต่ละท้องถิ่นต้องการให้เป็น ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถือได้ว่าเป็นบ้านหลังที่สอง และเป็นโรงเรียนชีวิตแห่งแรกที่จะได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งรู้จักที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ซึ่งเด็กจะพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพหากพวกเขาได้รับการดูแลที่ถูกต้องเหมาะสมตามวัย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ทุกคนในชุมชนที่จะต้องช่วยกันอย่างตั้งใจด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้แจ้งแนวปฏิบัติการถ่ายโอนการจัดการอนุบาล 3 ปี มาให้ทราบและถือปฏิบัติโดยขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการถ่ายโอน การจัดการอนุบาล 3 ปี (พรธณอร ырประดิษฐ์. 2546 : 2) กรณีโรงเรียนที่ยังไม่ได้ดำเนินการเปิดรับอนุบาล 3 ปี มาก่อนไม่ให้ดำเนินการเปิดใหม่ หากชุมชนมีความต้องการและยังไม่มีหน่วยงานอื่นเปิดก็สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ 1) กรณีโรงเรียนที่เปิดอนุบาล 3 ปี อยู่แล้ว ให้ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองท้องถิ่นรับไปดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีการศึกษา 2545 2) การถ่ายโอนการจัดการอนุบาล 3 ปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล

และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 2) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญของสังคมในการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและสังคม ระบบการศึกษาต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับระบบอื่น ๆ เนื่องจาก เป็นช่วงของการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลในแง่ของการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 41 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิการจัดการศึกษา ระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ดังนั้น จึงเป็นอีกหน้าที่หนึ่งที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ต้องจัดการศึกษาให้ควบคู่ไปกับการให้การดูแล เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของสังคม (พินสุดา สิริขันธ์ศรี และ สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. 2541 : 92)

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งได้มีการจัดตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. 2473 โดยกำหนดให้เทศบาลมีหน้าที่ประการหนึ่งในการจัดการศึกษาให้แก่ราษฎรในท้องถิ่น ประกอบกับ พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2478 ระบุไว้ว่าให้มีการโอนโรงเรียนประชาบาลที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ การปกครองของเทศบาลมาเป็นโรงเรียนสังกัดเทศบาลและใน พ.ศ. 2480 เทศบาล จึงได้รับโอนโรงเรียน ประชาบาลตามพระราชบัญญัตินี้เข้ามาเป็นโรงเรียนสังกัดเทศบาลอย่างสมบูรณ์ ซึ่งเป็นการโอน ทั้งกิจการ ทรัพย์สิน การบริหารและอัตราครู จึงนับเป็นการเริ่มต้นของการจัดการศึกษาท้องถิ่น จากนั้น ได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 รวมทั้งฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 พ.ศ. 2543 และ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2546 กำหนดหน้าที่ส่วนหนึ่งของเทศบาล คือการจัดให้ราษฎรได้รับ การศึกษาอย่างทั่วถึงสำหรับการดำเนินงานในช่วงแรกของการจัดการศึกษานั้น เทศบาลหลายแห่ง ประสบปัญหาต่าง ๆ มากมายอันเนื่องมาจากการขาดแคลนงบประมาณทำให้การจัดการศึกษาไม่ก้าวหน้า เท่าที่ควร จึงทำให้มีการโอนสังกัดของโรงเรียนกลับคืนไปมาระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับองค์กร ปกครองท้องถิ่นอีก 2-3 ครั้ง จนกระทั่ง พ.ศ. 2506 รัฐบาลในสมัยนั้นจึงมีมติให้โอนงานการจัด การศึกษาในเกณฑ์การศึกษา ภาคบังคับ สำหรับโรงเรียนที่ตั้งอยู่ ในเขตเทศบาลมาให้เทศบาลเป็น ผู้ดำเนินการเอง โดยมีกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดและพัฒนากุศลกร การจัด การเรียนการสอนตามหลักสูตร สื่อ การวัดผล ประเมินผล งบประมาณตลอดจนออกพระราชบัญญัติ ประถมศึกษา ในเกณฑ์ภาคบังคับ ส่วนกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบด้านหลักสูตร นอกจากนี้ยังมีมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อ 16 มีนาคม 2542 ในมาตรการที่ 3 ให้รัฐบาลสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และมาตรการที่ 4 กำหนดบทบาท ของรัฐองค์กร ส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา (สนธิ จรอนันต์. 2543 : 40-41)

การดำเนินการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามภารกิจที่ได้รับถ่ายโอนมานั้น ในข้อเท็จจริงพบว่าเทศบาลตำบลยังไม่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษามาก่อนซึ่ง จรัสสุวรรณมาลา (โกวิทย์ พวงงาม, 2543 : 184) กล่าวว่า การวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลยังขาดบุคลากร รวมทั้งข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่รัดกุมและจากผลการศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 10 - 11) เกี่ยวกับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการถ่ายโอนอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สรุปไว้ว่า การเร่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องรับการถ่ายโอนอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปดำเนินการอาจทำให้เกิดความล้มเหลวเนื่องจากการผลัดภาระให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบแทนรัฐ สอดคล้องกับรายงานการวิจัยเรื่องความเหมาะสมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ไม่เพียงพอในการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาตามเกณฑ์ที่จะจัดการศึกษาในรูปแบบของการรับโอนสถานศึกษา เนื่องจากส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตที่ยังต้องพัฒนาด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และยังขาดประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษา (นิตยา เงินประเสริฐศรี และคณะ, 2545 : 47- 48) และจากรายงานการวิจัยของ ประภาพรรณ ไชยวงษ์ (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยมากกว่าจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งทำได้เพียงการมีส่วนร่วมเท่านั้น นอกจากนี้จากผลการศึกษาของปรัชญา ชุ่มนาเสียว (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการนำนโยบายการจัดอนุบาล 3 ขวบไปปฏิบัติพบว่า มีความพร้อมในด้านโครงสร้างองค์กร งบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง และ ลือชัย บุญคุ้ม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่ามีปัญหาและอุปสรรค ด้านครูผู้สอนพี่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครูที่ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยเฉพาะด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งยังไม่มีอาคารสถานที่เป็นของตนเอง ขาดงบประมาณ สื่ออุปกรณ์ และเครื่องเล่นสนามตลอดจนการประชาสัมพันธ์กับผู้ปกครองยังไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนี้ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาไว้แตกต่างกันโดย พัชรินทร์ อาลัยลักษณ์ (2549 : 81-82), สุกัญญา จีนเกิด (2549 : 84-86) และ นิชมนต์ ปัทมเสวี (2548 : 77-78) ระบุ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาไว้แตกต่างกัน ส่วนมงคล ทาปลัด (2540 : 108-112), บุญยิ่ง เทศน้อย (2545 : บทคัดย่อ) และ สัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548 : บทคัดย่อ) ระบุว่า เพศ อายุ และ ประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาไว้ไม่แตกต่างกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กแรกเกิด ถึง 6 ขวบ เพราะเด็กในวัยนี้ เป็นวัยที่กำลังพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญาและสังคมควบคู่กันไป ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมและพัฒนาการขั้นต่อไป และในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการจัดในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาตามวัยและความสามารถของเด็กแต่ละคน เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่พ่อแม่ไว้วางใจในการแบ่งเบาภาระการอบรมเลี้ยงดูลูกและส่งเสริมพัฒนาการ ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงจำเป็นที่จะต้องมีความมาตรฐานและคุณภาพ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเด็ก เพื่อให้เด็กได้มีพัฒนาการครบถ้วนทุกด้าน ซึ่งผู้บริหารการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งจะทำให้การบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยสาเหตุที่การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการศึกษาปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลของจังหวัดสระบุรี รวมทั้งอยู่ในระหว่างศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบล ในจังหวัดสระบุรีและเปรียบเทียบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกันเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรีให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบระดับความสำเร็จการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ซึ่งสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรีให้มีคุณภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ทั้งหมด 18 แห่ง ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 18 คน ปลัดเทศบาล 18 คน ผู้บริหารกองการศึกษา 18 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 18 คน และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 108 คน รวม 180 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ซึ่งได้รับการสุ่มเลือกแบบเจาะจงจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 18 คน ปลัดเทศบาล 18 คน ผู้บริหารกองการศึกษา 18 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 18 คน และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 18 คน รวม 90 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

3.1.1 เพศ

3.1.2 อายุ

3.1.3 วุฒิการศึกษา

3.1.4 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

3.2.1 การบริหารงานวิชาการ

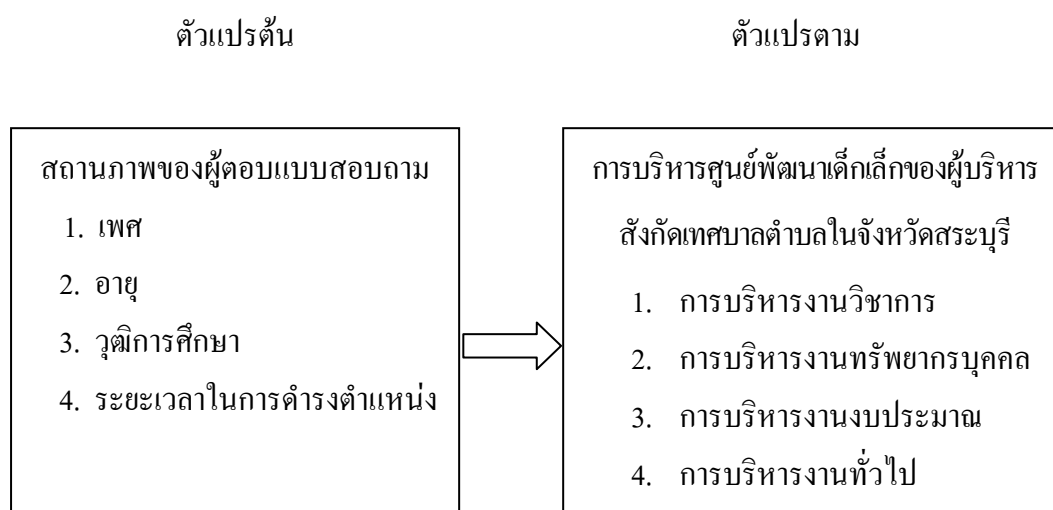
3.2.2 การบริหารงานทรัพยากรบุคคล

3.2.3 การบริหารงานงบประมาณ

3.2.4 การบริหารงานทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ รุ่ง แก้วแดง (2546 : 57-66) สรุปได้ว่าการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) วุฒิการศึกษา และ 4) ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานทรัพยากรบุคคล 3) การบริหารงบประมาณ และ 4) การบริหารงานทั่วไป และ มงคล กุลเกลี้ยง (2548 : บทคัดย่อ) จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริหาร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานที่ดูแลและให้การศึกษาเด็กอายุระหว่าง 3-5 ปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี
3. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการพัฒนาหลักสูตรได้สอดคล้องกับสภาพของเด็กปฐมวัย มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนมีการ

ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา มีการนำ วิทยากรบุคคลภายนอกมาให้ความรู้กับผู้เรียนและมีการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

4. การบริหารงานทรัพยากรบุคคล หมายถึง การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวางแผนอัตรากำลังบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและมีกระบวนการคัดเลือกหรือสรรหาบุคลากร อย่างชัดเจน มีการพัฒนาฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรตลอดจนมีการเลื่อนขึ้นเงินเดือนและ ค่าตอบแทนเป็นไปด้วยความยุติธรรม

5. การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีการจัดทำ แผนกลยุทธ์และการวางแผนงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการกำหนดแผนงาน แนวทาง การตรวจสอบการใช้งบประมาณ มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้พัสดุอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ มีการกำกับดูแลการใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคอย่างประหยัด และคุ้มค่า มีการจัดทำระบบบัญชีการเงินและพัสดุเป็นปัจจุบันและมีการรายงานทางการเงินและผล การดำเนินงานการใช้จ่ายเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6. การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย มีการจัดระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอต่อความจำเป็น มีการจัด สภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กเห็นถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกันและมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

7. ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรในชุมชน ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบระดับความสำเร็จการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัด เทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี

2. เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล ตำบลและสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสระบุรีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น